

[Lysholt Hansen.]

af de patienter, der ikke hører til bibliotekets område, og som ligger der for en kortere periode, sikkert ikke købe noget lånerkort, men ville spare disse penge og kunne således ikke få lov til at låne bøger gratis og derved få lidt afveksling i sygehusopholdets lange dag.

Man kan sige, at sådanne situationer kunne vel nok klares. Men hvis man ved lov gennemfører en bestemmelse som denne, må det være meningen, at den skal overholdes, og at der virkelig føres kontrol med, at de, der låner, også betaler. At indførelsen af en lånerafgift ville være forbundet med en betydelig administration, der ville tære godt på de beløb, som afgiften ville indbringe, er uden for enhver tvivl. Når hertil kommer, at de erfaringer, man har med lånerafgift i andre lande, ganske klart viser, at denne hæmmer biblioteksarbejdet i en sådan grad, at det viser sig, når afgiften ophæves, fordobles såvel lånerantal som udlånstal i løbet af ganske kort tid, så er jeg overbevist om, at en afgift slet ikke vil indbringe de beløb, forslagsstillerne forestiller sig. Derimod tyder alt på, at resultatet ville blive et så voldsomt fald i såvel udlån som lånerantal, at i hvert fald mit parti ikke kan række hånd hertil. Vi mener tværtimod, at alt må gøres for at styrke og øge interessen for bibliotekssagen.

Lad mig endelig til slut som en yderligere ubehagelig skavank nævne, at det fra sønderjyske kredse over for mig er blevet fremhævet, at vi ville blive dårligt stillet i det nationale arbejde i grænselandet, hvis vi indførte en biblioteksafgift. Tyskerne, der ellers i de fleste områder i hovedlandet har biblioteksafgift, opkræver ikke en sådan i deres biblioteker i grænselandet. Skulle vi nu indføre afgift for lån på de danske biblioteker, ville det betyde en ganske klar svækkelse af vor stilling, siger man i disse sønderjyske kredse. Jeg har fremført dette argument over for forslagsstillerne, men heller ikke på dette område har man altså følt sig foranlediget til at indføre en undtagelse.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale at stemme imod mindretallets ændringsforslag nr. 1 og 2 om indførelse af en lånerafgift og anbefale at stemme for de øvrige ændringsforslag.

Østergaard: Jeg vil først gøre nogle bemærkninger vedrørende ændringsforslagene; det er dem, der giver mest anledning til diskussion. Jeg skal ingenting sige om ændringsforslagene nr. 3, 4, 5 og 6, dem har det ærede medlem hr. Lysholt Hansen talt om på udvalgets vegne, og det er forslag, som vi kan tilslutte os.

Det er meget naturligt, at det, diskussionen her drejer sig om, er ændringsforslagene nr. 1 og 2 om indførelse af en lånerafgift. Vi har drøftet dette spørgsmål ret indgående i udvalget, og jeg er derfor ikke ukendt med de argumenter, som det ærede medlem hr. Lysholt Hansen fremførte. Jeg kan til nød forstå, at vore biblioteksfolk og -myndigheder kan være imod indførelse af en lånerafgift. Det kan ikke bestrides, at den vil give lidt mere arbejde og besvær, og da det samtidig er noget nyt, er det forståeligt, at der bliver en vis modstand; men at den indtægt, som en sådan lånerafgift skulle indbringe, skulle forsvinde i administration, således som det er blevet påstået, tror jeg ikke på. Hvis ikke en sådan lånerafgift kan administreres på en økonomisk forsvarlig måde, må det være, fordi vore biblioteksfolk på det område er lidt for upraktiske.

Der er også henvist til statistik fra andre lande, der viser, at udlånet vil gå ned, men en sådan statistik virker aldeles ikke overbevisende med hensyn til, at en lånerafgift på 5 kr. skulle få den konsekvens. Der er mange andre argumenter, f. eks. de unge, der vil svigte bibliotekerne, hvis afgiften bliver indført. Lad os dog forstå, at det kun drejer sig om 5 kr., og tænk så på, hvad de unge i øvrigt spenderer penge på. Der var også spørgsmål om, hvorvidt folkepensionister skulle betale lånerafgift. Naturligvis skulle de det, deres forhold er ikke ringere, end at de kan betale. Forholdet med sygehuse og det dér mener jeg er bagateller, som ikke kan spille ind i den forbindelse.

Det ærede medlem hr. Lysholt Hansen kom også med en bemærkning om, at de eneste lande, som har lånerafgift på bibliotekerne, er de mere tilbagesående. Så kan vi nok sige, at vi har nået højdepunktet af den kritik, der kan fremføres mod en lånerafgift, for dermed er egentlig sagt, at det vil være ligefrem kulturjendtligt, eller